

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

1

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 19 สิงหาคม-1 กันยายน 2569

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝน ตก และฝนตกหนัก บางพื้นที่	พริก	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. โรคใบจุดตากบ (เชื้อรา <i>Cercospora capsici</i>)	อาการของโรคมักพบบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่าง ของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ ด้านบน อาการเริ่มแรกพบจุดเล็ก ๆ สีน้ำตาลค อนข้างกลม ต่อมาแผลขยายใหญ่ขึ้น กลางแผลมี สีขาวหรือสีขาวอมเทา ขอบแผลสีน้ำตาลเข้ม บางครั้งพบแผลมีสีเหลืองล้อมรอบ ถ้าโรค ระบาดรุนแรง จะเกิดแผลจำนวนมากและขยาย หรือลามติดกันเป็นแผลใหญ่ ใบเหลือง หลุดร่วง ก่อนกำหนด ต้นจะโทรม ชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง นอกจากนี้อาจพบอาการของโรค ได้บนกิ่ง และก้านผล	1. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ควรปลูกชิดกัน เกินไป เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม 2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศถ่ายเท สะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่ เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 3. หลีกเลี่ยงการให้น้ำช่วงเวลาเย็น 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัด ส่วนที่เป็นโรค และเก็บใบที่ร่วงหล่นไปทำลาย หรือฝังดินนอก แปลงปลูก ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณหรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบโนมิล 50% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน
			2. โรคแอนแทรค โนส หรือโรคกุ้งแห้ง (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> , <i>Colletotrichum capsici</i>)	โรคนี้นี้มักพบบนผลพริกที่เริ่มสุก หรือก่อนที่ผล พริกจะเปลี่ยนสี อาการเริ่มแรกเป็นจุดหรือแผล เข้ายวบตัวเล็กน้อย ต่อมาแผลขยายใหญ่ลักษณะ เป็นวงรีหรือวงกลม บริเวณแผลพบส่วนของเชื้อ ราเป็นตุ่มสีดำขนาดเล็กเรียงเป็นวงซ้อนกัน ใน สภาพที่อากาศชื้นจะเห็นเมือกเยิ้มสีส้มอ่อน ซึ่ง เป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค ถ้าอาการ รุนแรงจะทำให้ผลเน่า ผลพริกที่เป็นโรคนี้นี้จะ โค้งงอบิดเบี้ยวลักษณะคล้ายกุ้งแห้ง และร่วง	1. เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าจากแหล่งที่ ปราศจากโรค หรือถ้าเก็บเมล็ดพันธุ์เอง ต้องเลือก จากผลพริกที่ไม่เป็นโรค 2. ควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศา เซลเซียส นาน 20-25 นาที ก่อนเพาะ 3. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ปลูกชิดกันเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แปลงปลูกมี ความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบผล

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

2

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ก่อนเก็บเกี่ยว	พริกเป็นโรค เก็บนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลด ปริมาณเชื้อสาเหตุโรค แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัด โรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 5. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรงควรปลูกพืช ชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค
			3. โรคเหี่ยวเหี่ยว (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia</i> <i>solanacearum</i>)	พบต้นพริกแสดงอาการของโรคเป็นหย่อม ๆ กระจายทั่วแปลงปลูก ลักษณะอาการเริ่มแรก ต้นพริกแสดงอาการเหี่ยวในเวลากลางวัน อากาศร้อนจัด และพื้กลับมามีชีวิตในเวลา กลางคืนซึ่งมีอากาศเย็น โดยแสดงอาการใน ลักษณะนี้สลับกัน 2-3 วัน จากนั้นต้นพริกจะ เหี่ยวทั้งต้นอย่างถาวรและตายในที่สุด โดยที่ต้น พริกยังคงเขียวอยู่ ให้สังเกตบริเวณโคนต้นจะมี สีน้ำตาลเข้ม เมื่อถอนต้นขึ้นมาจะพบอาการ รากเน่า ถ้าตัดลำต้นตามขวางจะพบส่วนของท่อ ลำเลียงน้ำและอาหารมีสีน้ำตาลเข้ม เมื่อนำไปแช่ น้ำสะอาดประมาณ 5-10 นาที จะเห็น ของเหลวสีขาวข้นคล้ายน้ำมัน [bacterial exudate (ooze)] ไหลออกมา	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้ มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิว ดินและตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลด ปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อ โรคในดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลงหลังไถพรวนดินครั้ง แรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่ แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลาย นอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

3

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 6. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก 7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค
	มะเขือเทศ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. แมลงหีขาวยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบหงิกงอและเหี่ยวแห้ง ต้นแคระแกร็น นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น ไดโนทีฟูแรน 1% GR อัตรา 3 กรัมต่อหลุม ใช้รองกันหลุมสามารถป้องกันได้ประมาณ 25 วัน หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนโพรพาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มพ่นเมื่อมะเขือเทศอายุ 5 วัน หลังย้ายปลูก โดยพ่นทุก 5 วัน จนเริ่มออกดอกและพ่นทุก 7-10 วัน ในระยะออกดอกติดผลอีก 3-5 ครั้ง
			2. โรคใบหงิกเหลือง (เชื้อไวรัส <i>Tomato yellow leaf curl virus</i> (TYLCV))	ใบยอดและใบอ่อน หดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบม้วนงอ ยอดเป็นพุ่ม ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือเทศไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก	1. ใช้มะเขือเทศพันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือเทศที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคไวรัสมาปลูก 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะเม็ง หนุ่ยยาง กระทกรก ลำโพง โทงเทง

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

4

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					และชี้กาขาว 4. ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ หากพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้ โดยพ่นสารฆ่าแมลงหวั่นฆ่ายาสูบซึ่งเป็นพาหะนำโรค เช่น สารอิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนโพรพาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งาม กะเพราขาว ตำลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้เคียงปลูกมะเขือเทศ 7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น ที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค
			3. โรคเหี่ยวเหี่ยว (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรกใบล่างจะเหี่ยวและร่วง ใบแก่ที่อยู่ด้านล่างมีอาการเหลือง และใบที่เหี่ยวจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในระยะแรกจะแสดงอาการเหี่ยวเฉพาะเวลากลางวันที่อากาศร้อนจัด ต่อมาอาการเหี่ยวจะนานขึ้นจนกระทั่งเหี่ยวถาวรทั้งวัน อาการจะลามขึ้นไปยังส่วนยอด	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดินและตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

5

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ขอบใบม้วนลงด้านล่าง เมื่อถอนต้นขึ้นมาพบว่า รากเกิดอาการเน่า และถ้าตัดลำต้นตามขวางแช่ น้ำสะอาด ภายใน 5-10 นาที จะมีเมือกสีขาว ขุ่น (bacterial ooze) ไหลออกมาตามรอยตัด เป็นสายละลายปนกับน้ำ หากอาการรุนแรงจะ พบว่าภายในลำต้นกลวง เนื่องจากเนื้อเยื่อถูก เชื้อสาเหตุโรคทำลาย และมะเขือเทศจะตายใน ที่สุด	โรคในดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลงหลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่ แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลาย นอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้น ที่เป็นโรค 6. ปรับระบบการให้น้ำ ควบคุมความชื้นในดินไม่ให้ มากเกินไป เพื่อลดการเกิดโรค 7. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยว ผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไป ทำลายนอกแปลงปลูก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืช อาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืช ตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูก พืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมัน สำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค
	ผักบุ้งจีน	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	โรคราสนิมขาว (เชื้อรา <i>Albugo ipomoea-</i>	พบจุดสีเหลืองซีดที่ด้านบนของใบ เมื่อพลิกดูใต้ ใบจะเห็นเป็นตุ่มนูนสีขาวขนาดเล็กซึ่งเป็นส่วนของเชื้อรา ต่อมาตุ่มนูนจะขยายใหญ่ หากมี	1. ก่อนปลูกควรไถพลิกกลับหน้าดิน ตากแดด ทิ้งไว้ ระยะหนึ่ง และใส่ปูนขาวเพื่อปรับสภาพดิน 2. ใช้เมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

6

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			<i>panduratae</i>)	หลายต้นขยายมาชนกัน จะเห็นเป็นปื้นสีขาว ขนาดใหญ่ ทำให้ใบบิดเบี้ยว หรือเป็นคลื่นไม่ เรียบ ใบเปลี่ยนเป็นสีเหลือง และร่วง บางครั้ง พบอาการของโรคที่ก้านใบ และลำต้น	3. คลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เม ทาแลกซิล 35% DS อัตรา 7 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม 4. ไม่หว่านหรือหยอดเมล็ดแน่นเกินไป เพราะจะทำให้ มีความชื้นสูง และไม่ควรให้น้ำจนขึ้นแฉะเกินไป 5. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก 6. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ใบล่าง ๆ เมื่อพบผักบ่งเริ่มแสดงอาการของโรค ตัด ส่วนที่เป็นโรคหรือถอนต้น นำไปทำลายนอกแปลง ปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมน โคเซบ+เมทาแลกซิล-เอ็ม 64%+4% WG อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซยาโซฟามิด 40% SC อัตรา 6 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไชมอกซานิล+ แมนโคเซบ 8%+64% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 กรัมต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 20- 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว โดยเฉพาะบริเวณ ด้านใต้ใบ พ่นซ้ำทุก 5-7 วัน และควรหยุดพ่นก่อนเก็บ เกี่ยวอย่างน้อย 7 วัน 7. หลังการเก็บเกี่ยว ควรนำเศษซากพืชไปทำลาย นอกแปลงปลูก 8. ในแปลงที่พบโรคระบาดรุนแรง ควรปลูกพืชชนิด อื่นหมุนเวียน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

7

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ลำไย	ติดผล-เก็บเกี่ยว	หนอนเจาะขั้วผล	หนอนเริ่มเข้าทำลายเมื่อลำไยเริ่มติดผลได้ประมาณ 1 เดือน จนถึงระยะเก็บเกี่ยว ขณะผลลำไยยังมีขนาดเล็กน้ำหนักช่อน้อย ข้อผลลำไยอยู่ในสภาพชูขึ้น ฝิเสื่อจะวางไข้อยู่ส่วนปลายของผลลำไย เมื่อหนอนฟักออกจากไข่จะเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในผล มองดูภายนอกไม่เห็นรอยทำลาย เมื่อผ่าดูจึงเห็นรอยที่ถูกหนอนทำลาย ทำให้ผลที่ถูกทำลายไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ จึงร่วงหล่นหมด ผลลำไยเมื่อมีขนาดโตขึ้น น้ำหนักเพิ่มขึ้นข้อผลโค้งลง ฝิเสื่อจะมาวางไข้อยู่บริเวณใกล้ขั้ว ดังนั้น จึงพบหนอนหรือมูลหนอนอยู่ที่ขั้วผลเสมอ ทำให้ผลที่ถูกทำลายในช่วงนี้ร่วงหล่นได้ง่าย ถ้าไม่ร่วงชาวสวนยังขายได้ราคาดีอยู่ เพราะมองจากภายนอกไม่เห็นรอยทำลาย แต่ถ้าสังเกตดูให้ดีบริเวณใกล้ขั้วอาจพบรูเล็ก ๆ ปรากฏอยู่ ซึ่งเป็นรูที่หนอนเจาะออกมาเข้าดักแด้ภายนอก	1. รวบรวมผลลำไยที่ร่วงหล่นบริเวณโคนต้น จากการทำลายของหนอนเจาะขั้วผล นำไปทำลายนอกแปลงปลูก 2. เก็บรวบรวมดักแด้ของหนอนเจาะขั้วผลบนใบ ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจน แล้วนำไปทำลาย 3. หากมีการระบาดของหนอนเจาะขั้วผล พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 45 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	อะโวคาโด	ผลอ่อน-เก็บ ผลผลิต	โรคจุดดำ หรือ โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)	<u>อาการที่ใบ</u> พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้ม หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใบจะแห้ง และร่วง <u>อาการที่ก้านใบ กิ่ง และก้านช่อดอก</u> พบแผลจุดหรือขีดสีม่วง ถ้าอาการรุนแรงแผลจะขยายลุกลาม ทำให้ก้านใบและกิ่งแห้ง หากเกิดที่ก้านช่อดอกจะทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อน	1. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นเพื่อลดความชื้นสะสม 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 3. หากพบเริ่มมีการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโค

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

8

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ติดผล <u>อาการที่ผล</u> ผลอ่อนพบจุดแผลสีน้ำตาลถึงดำ หากอาการรุนแรงผลจะหลุดร่วงก่อนกำหนด อาการบนผลแก่ มักพบในระยะใกล้เก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว พบแผลจุดสีน้ำตาลถึงดำ รูปร่างกลม ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผล ยุบตัวในเนื้อผล ทำให้ผลเน่า บางครั้งพบเมือก สีส้มซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรค ที่บริเวณแผล	เชบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน 4. หลังจากเก็บผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่ง แห้ง และข้าวผลที่ติดอยู่บนต้น นำไปทำลายนอก แปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
	เงาะ	ผลอ่อน-เก็บเกี่ยว	1. เพลี้ยแป้ง	ดูดกินน้ำเลี้ยงจาก ผล กิ่งอ่อน และช่อดอก เพลี้ยแป้งที่ทำลายผลจะพบบริเวณข้าวผล และ โคนขนของผลเงาะ ถ้าทำลายรุนแรงในระยะผล อ่อนจะทำให้ผลร่วง ในระยะผลแก่จะทำให้ สกปรกเนื่องจากสิ่งขับถ่ายของเพลี้ยแป้ง และมี ราดำเกิดขึ้น	1. เพลี้ยแป้งบางชนิดอาจอาศัยอยู่ในดินบริเวณโคน ต้นพืชหรือรากวัชพืช และมีมดเป็นตัวพาไปยังส่วน ต่าง ๆ ของพืชอาหาร ควรตัดแต่งกิ่งเงาะ เพื่อลดการ เป็นพาหะของมดพาไปยังต้นอื่น ๆ และควรใช้เศษ ผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบต้น เพื่อป้องกันมดและ เพลี้ยแป้งที่อาศัยอยู่ในดินไต่ขึ้นมาบนต้น 2. ถ้าพบระบาดในปริมาณไม่มากอยู่เป็นกลุ่มตาม ส่วนต่าง ๆ ของต้นเงาะ ควรตัดส่วนที่ถูกทำลายและ นำไปทิ้งนอกแปลง 3. ถ้าระบาดรุนแรง พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น คาร์ บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 หลังจากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องผูกรอบ โคนต้น ป้องกันมด และเพลี้ยแป้งไต่ขึ้นมาบนต้น

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

9

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคราดำ (เชื้อรา <i>Capnodium</i> sp., <i>Meliola</i> sp.)	พบคราบราสีดำบนส่วนต่างๆ ของพืช ได้แก่ ใบ กิ่ง ก้านดอก ช่อดอก ขั้วผล และร่องขน หากมี คราบราดำบนใบ จะมีผลให้พืชรับแสงได้ไม่ เพียงพอ หากมีราดำขึ้นปกคลุมช่อดอก จะทำ ให้ไม่สามารถผสมเกสรได้และดอกร่วง ถ้าราดำ ขึ้นปกคลุมผล จะทำให้ผิวผลไม่สวย ผลดู สกปรก จำหน่ายไม่ได้ราคา มักพบโรคในช่วงที่ มีการระบาดของแมลงปากดูด โดยเฉพาะเพลี้ย แป้ง และมดยังเป็นตัวช่วยเคลื่อนย้ายตัวอ่อน ของแมลงไปยังช่อผลอื่น ๆ	1. พ่นน้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ 2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้นสะสม ไม่เหมาะสมต่อการเกิดโรค และทำลายแหล่งอาศัย ของแมลงปากดูดที่มาซบถ้ำน้ำหวาน 3. เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปาก ดูด เช่น เพลี้ยแป้งซบถ้ำไว้ สามารถป้องกันกำจัด โดยใช้สารฆ่าแมลง เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 4. ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น ป้องกัน เพลี้ยแป้ง และมดไต่ขึ้นมาบนต้น **** ไม่ควรพ่นสารในช่วงดอกบาน เพื่อป้องกัน ผลกระทบต่อการผสมเกสร
	ลองกอง	ติดผล-เก็บผลผลิต	โรคราดำ(เชื้อรา <i>Capnodium</i> sp., <i>Meliola</i> sp.)	พบคราบราสีดำติดตามส่วนของช่อดอก ช่อผล ทำให้ออกผิดปกติ หรือเหี่ยว และหลุดร่วง บางครั้งอาจทำให้ไม่ติดผล ถ้าเป็นโรคในระยะผล อ่อน อาจทำให้ผลเหี่ยวและหลุดร่วง โดยโรครา ดำมักพบในช่วงที่มีการระบาดของแมลงปากดูด โดยเฉพาะเพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้ง	1. พ่นน้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุ โรค 2. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เบโนมิล 50% WP อัตรา 6-12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร บนช่อผลทุก 14 วัน 3. เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้งซบถ้ำไว้ สามารถ ป้องกันกำจัดโดยใช้สารฆ่าแมลง เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนที ฟูแรน 10% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อี มิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

10

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร **** ไม่ควรพ่นสารในช่วงดอกบาน และระยะเริ่มติดผลอ่อน ควรหยุดพ่นอย่างน้อย 7 วัน ก่อนเก็บผลผลิต
	ถั่วเหลือง	เจริญเติบโต ทางด้านลำต้น	1. หนอนกระพุ่ม	เข้าทำลายตั้งแต่ถั่วเหลืองเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ จนถึงระยะออกดอกและติดฝัก หนอนที่ฟักออกมาจากไขใหม่ ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แทะผิวใบด้านล่าง ทำให้เหลือแต่เส้นใบ เมื่อผิวใบแห้งจะมองเห็นเป็นสีขาว เมื่อหนอนโตขึ้น จะแยกกลุ่มออกไปกัดกินใบทั่วทั้งแปลง โดยหนอนจะกัดกินจากขอบใบเข้าไป	พ่นเชื้อไวรัสของหนอนกระพุ่ม อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1-2 ครั้ง เมื่อพบการระบาด หรือ พ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟลูอาซุรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ในระยะก่อนออกดอก
			2. หนอนม้วนใบ	หนอนที่ฟักออกมาจากไขใหม่ ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ชักใบบาง ๆ คลุมตัวไว้ แล้วกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจึงกระจายกันออกไปทั่วทั้งแปลง สร้างใยยึดใบพืชจากขอบใบของใบเดียว เข้าหากันหรือยึดใบมากกว่า 2 ใบ เข้าหากันแล้วอาศัยกัดกินอยู่ในห่อใบนั้นจนหมด แล้วเคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่นต่อไป	พ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ก่อนออกดอก
			3. แมลงหีขวายาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำเลี้ยงจากใบถั่ว ทำให้ใบหงิกงอ ต้นถั่วเหลืองแคระแกรน และเป็นพาหะนำโรคใบยอดย่น ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลผลิตของถั่วเหลืองลดลง	พ่นสารฆ่าแมลง สไปโรเตตตระเมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

11

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอนิคามิด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ปีโตรเลียมออยล์ 83.9% EC อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารฆ่าแมลงใต้ใบพืชเมื่อพบแมลงห้ำหาวระบาดมาก พ่น 2 - 3 ครั้ง ห่างกัน 7-10 วัน
			4. เพลี้ยอ่อน ถั่วเหลือง	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ของพืช ทำให้ต้นถั่วเหลืองแคระแกรน ใบหงิกงอ ทำให้ผลผลิตลดลงมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบเพลี้ยอ่อนถั่วเหลืองระบาดมาก พ่น 1-2 ครั้ง ห่างกัน 7-10 วัน
	ข้าวโพดหวาน และข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ออกดอก - ติดฝัก	1. เพลี้ยอ่อน ข้าวโพด	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่าง ๆ ของใบ และช่อดอกตัวผู้ ถ้าช่อดอกมีเพลี้ยอ่อนเกาะกินอยู่มากจะทำให้ช่อดอกไม่บาน การติดเมล็ดน้อยและทำให้เมล็ดแก่เร็ว ทั้ง ๆ ที่เมล็ดยังไม่เต็มฝัก หากมีการระบาดมาก จึงพบกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของลำต้น กาบหุ้มฝัก โดยเพลี้ยอ่อนชนิดนี้มีปีกบินมาจากแปลงใกล้เคียง ตั้งแต่ข้าวโพดอายุประมาณ 15 วัน หลังจากนั้นอีก 1-2 สัปดาห์ จะพบเพลี้ยอ่อนออกลูกเป็นตัวอ่อนรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ โดยเฉพาะ	1. ในแหล่งที่มีการระบาดเป็นประจำในฤดูแล้ง หากสำรวจพบเพลี้ยอ่อนข้าวโพดแพร่กระจายจากใบล่าง ขึ้นมาและเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ ทัวทั้งแปลง ควรป้องกันกำจัดก่อนข้าวโพดแทงช่อดอกตัวผู้ หรือ ก่อนดอกบาน จะให้ผลในการควบคุมได้ดี 2. หากมีการระบาดเกิดขึ้นเฉพาะจุด พ่นสารฆ่าแมลง เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบตา-ไซฟลูทริน 2.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

12

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				บริเวณใต้ใบล่าง ๆ และเพ็ลี่ยอ่อนค่อย ๆ แพร่ขยาย จากใบล่างขึ้นมาบนใบเรื่อย ๆ และขยายพันธุ์ เพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็ว จนพบปริมาณสูงสุดใน ระยะข้าวโพดกำลังผสมเกสร มักพบเกาะเป็น กลุ่ม ๆ ดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่าง ๆ ของต้น ข้าวโพด เช่น ยอด กาบใบ โคนใบ กาบฝัก และ จะพบมากที่สุดบริเวณช่อดอก ทำให้บริเวณที่ถูก ดูดกินแสดงอาการเป็นจุดสีเหลืองปนแดง	**** การพ่นสารฆ่าแมลงในระยะออกดอกควรพ่น เฉพาะจุด เมื่อพบความหนาแน่นของเพ็ลี่ยอ่อน มากกว่า 25 เปอร์เซ็นต์ ของช่อดอก **** ควรหลีกเลี่ยงพ่นสารเมื่อตรวจพบตัวง่า และ แมลงหางหนีบ ซึ่งเป็นตัวห้ำของเพ็ลี่ยอ่อน หลังจาก ข้าวโพดติดฝักแล้ว
			2. เพ็ลี่ยไฟ	เพ็ลี่ยไฟดูดกินน้ำเลี้ยงตามช่อดอกข้าวโพด และ ดูดกินน้ำเลี้ยงที่ไหมข้าวโพด ซึ่งหากพบเพ็ลี่ย ไฟลงทำลายไหมก่อนที่การผสมเกสรจะเกิดขึ้น จะทำให้ไหมแห้ง ผสมเกสรไม่ได้ ฝักที่ได้จึงไม่ติด เมล็ด หรือเกิดเป็นข้าวโพดพันหลอขึ้น	พ่นสารฆ่าแมลง ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร **** พ่นเฉพาะจุดเมื่อพบเพ็ลี่ยไฟระบาดในระยะออก ดอก และพ่นเฉพาะฝักที่เพ็ลี่ยไฟลงทำลายไหม